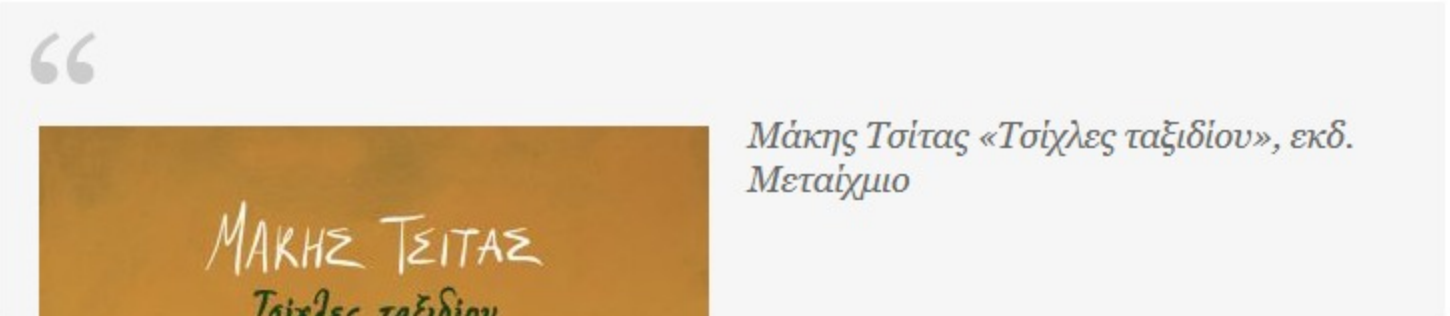

«Με ευαισθησία, τρυφερότητα και καυστικό χιούμορ»

Γράφει η Κωνσταντίνα Μόσχου //

Μάκης Τσίτας «Τσίχλες ταξιδιού», εκδ. Μεταίχμιο

Διαβάζοντας το νέο βιβλίο του Μάκη Τσίτα, η αρχική αίσθηση είναι ότι ακούς τη φωνή του συγγραφέα, και αυτό από μόνο του αποτελεί μεγάλη επιτυχία. Συνήθως οι αφηγητές προσποιούνται, μεγαλοποιούν, προκειμένου να κερδίσουν το ενδιαφέρον σου. Εδώ όμως, η φυσικότητα, η γλώσσα και η ιστορία, έχουν μια ροή ασταμάτητη. Μύθος και διάλογοι κυλούν άλλοτε ορμητικά και άλλοτε ήρεμα, ανάλογα με τους ανέμους και τις διαθέσεις των ανθρώπων, που δεν είναι παρά οι ήρωες της διπλανής πόρτας. Εξαιρετική η αφηγηματική προσέγγιση του συγγραφέα, λακωνική και περιεκτική, χωρίς φορτωμένο λόγο, φιοριτούρες και τεχνάσματα, το μυστικό δηλαδή ενός καλού διηγήματος.

Ο Μάκης Τσίτας, που μας έχει αφήσει ήδη παρακαταθήκη τα βραβευμένα του έργα (δεν θυλούμειαφρύομενο μφαιρις'μου σ'ε'ους), γράφει

συνήθως ηθογραφία και ψυχογράφημα, πέρα από τα υπέροχα παιδικά του βιβλία. Στο πρόσφατης κυκλοφορίας Τσίχλες ταξιδιού, καταφέρνει με εξαιρετικό τρόπο να μας εγκλιματίσει στις σκέψεις και στα πάθη των ηρώων του, άλλοτε με έκδηλο το τραγικό και άλλοτε με το κωμικό στοιχείο.

Τσίχλες ταξιδιού χρησιμοποιούν εκείνοι που δεν αντέχουν τις μεγάλες αποστάσεις και τα μακρινά ταξίδια, ζαλίζονται από την κίνηση και τη φασαρία. Στο βιβλίο αυτό, ο αναγνώστης λαμβάνει την τσίχλα του και ξεκινά όχι ένα, αλλά δεκαεννιά ταξίδια, έτοιμος για όσα μπορεί να κρύβει η ανθρώπινη ψυχή και οι συνθήκες. Η μητρική αγάπη, η μοναξιά, η αδικία, οι ενοχές, οι σχέσεις, η κακοποιητική στάση, η φιλία, ο θάνατος, το μεταφυσικό στοιχείο, οι ψευδαισθήσεις, οι ανατροπές, ακόμα κι οι άχαρες στιγμές, αποτυπώνονται σε βάθος μέσα από την πρωτότυπη οπτική του συγγραφέα, γίνονται μια απολαυστική μαρινάδα μέσα στην οποία εμβαπτίζονται συναισθήματα και μαλακώνουν την ψυχή του αναγνώστη. Το ζητούμενο δηλαδή της λογοτεχνίας.

Η αμεσότητα είναι το ατού των διηγημάτων αυτών, που γράφτηκαν σε διαφορετικούς χρόνους από το 1996 μέχρι σήμερα. Κάποια από αυτά πρωτοδημοσιεύτηκαν σε εφημερίδες ή συλλογικούς τόμους, διατηρώντας τον ίδιο επίκαιρο χαρακτήρα, που είναι ανθρωποκεντρικός. Σημειωτέον ότι της ίδιας φιλοσοφίας είναι και το εξώφυλλο, έργο του ζωγράφου Βασίλη Σελιμά, όπου κυριαρχεί η μορφή της μητέρας Χρυσούλας. Μοιάζει με αγιογραφία με την απουσία προοπτικής, μια εικόνα αυστηρή και σοβαρή, με ένα αδιόρατο όμως χαμόγελο (και ας θυμηθούμε πως στην εικονογράφηση οι άγιοι δεν χαμογελούν ποτέ). Είναι ένα κλείσιμο του ματιού από τον συγγραφέα και τον εικαστικό, ακόμα και η καρφίτσα αεροπλάνο στο πέτο.

Μάκης Τσίτας

Στη συλλογή διηγημάτων *Τσίχλες ταξιδιού*, προορισμός δεν είναι ούτε το κτίσιμο των ανθρώπινων σχέσεων ούτε η κατεδάφισή τους. Είναι η παρατήρηση του κόσμου μας, όπως υπήρξε και υπάρχει:

Η τηλεφωνική συνομιλία μιας μάνας με το παιδί της με περίσσευμα αγάπης, η σύζυγος που ανησυχεί για τον παχύσαρκο άντρα της, μια γυναίκα που μεγαλοπιάνεται στο Κολωνάκι, η αστεία πλευρά των βιβλιοπαρουσιάσεων, μια ψυχή που προσπαθεί να ελευθερωθεί από τα εγκόσμια, μια γιαγιά που κακοποιείται, μια κόρη που δεν μετανιώνει για όσα αισθάνεται για την νεκρή μητέρα της, το φυλλαράκι του βασιλικού που γίνεται τρόπος επικοινωνίας σε μια άλλη διάσταση, η αφελής θαυμάστρια ενός σταρ, μια αποτυχημένη συγγραφέας που γίνεται στόκερ, η γυναίκα που εγκλωβίζεται στο Αι, μια σουρεαλιστική χριστουγεννιάτικη ιστορία, ένα ξέσπασμα-εσωτερικός μονόλογος, ένα διακριτικό επιτύμβιο για τη μάνα, η διαθήκη μιας γυναίκας που αισθάνεται αδικημένη, στα γήπεδα με τον μπαμπά κι ας μην το ήθελε, πώς να χάσεις το πανηγύρι των Γιαννιτών, το ξυλοκόπημα ενός κούριερ από μια ηλικιωμένη και τέλος η ανακάλυψη μιας ξεχασμένης τσάντας της μάνας με τις τσίχλες ταξιδιού.

Είναι ιστορίες που εμπεριέχουν την έκπληξη για το σημείο που θα καταλήξει η κάθε μία και σε αφήνουν να φύγεις με μια γλυκόπικρη αίσθηση. Η συλλογή διηγημάτων *Τσίχλες ταξιδιού* είναι ένα δείγμα γραφής που δεν ξεχνά εύκολα ο αναγνώστης. Από τους πιο σημαντικούς Έλληνες λογοτέχνες, ο Μάκης Τσίτας έχει τη δύναμη να αφουγκράζεται και να αποδίδει με το στοιχείο της έκπληξης τις πιο απίθανες ιστορίες, με ευαισθησία, τρυφερότητα και καυστικό χιούμορ, όπως τον έχουμε γνωρίσει και στα προηγούμενα επιτυχημένα βιβλία του.